

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7CoE/11/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412207386
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madaraszová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4412207386.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v exekučnej veci oprávneného: BENCONT INVESTMENTS, s.r.o., so sídlom Bratislava, Astrová 2/A, IČO: 36 432 105, zastúpený Advokátskou kanceláriou Máčaj a Novák, s.r.o., so sídlom Bratislava, Karpatská 18, IČO: 35 940 875, proti povinnej: T. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z., Z. XXXX/XX, o vymozenie sumy 2.586,72 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky č.k. 14Er/491/2012-9 zo dňa 12. apríla 2012, takto

rozhodol:

Odvolačí súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením, vydaným vyššou súdnou úradníčkou, zamietol žiadosť súdneho exekútora Mgr. Jany Sitášovej, so sídlom Exekútorského úradu Bratislava, Astrová 2/ A, zo dňa 20.03.2012. Svoje rozhodnutie odôvodnil citáciou ustanovenia § 44 ods. 2 tretia veta Exekučného poriadku, § 45 ods. 1, 2, § 35 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov, ako aj zisteným skutkovým stavom. Uviedol, že exekučným titulom v danej veci je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Rozhodcovská, Arbitrážna a Mediačná a.s., Trnavská cesta 7, Bratislava, sp. zn. WHB/0111/0195 zo dňa 07.10.2011, ktorým bola povinnej uložená povinnosť zaplatiť oprávnenému sumu 2.586,72 eura, úrok vo výške 19% denne zo sumy 2.586,72 eura od 15.05.2009 do zaplataenia, úrok z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 2.586,72 eura od 15.05.2009, úroky vo výške 1.205,28 eura, dlžne poplatky vo výške 43,05 eura, náhradu poplatku za rozhodcovské konanie vo výške 153,40 eura, náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 254,88 eura. Za preukázané považoval, že právny predchodca oprávneného Poštová banka, a.s., uzatvoril s povinnou dňa 02.03.2007 zmluvu o úvere č. 4207327907, na základe ktorej oprávnený poskytol povinnej úver vo výške 2.655,51 eura, ktorý sa povinná zaviazala v 60 mesačných splátkach po 72,66 eura. Súd prvého stupňa predmetnú zmluvu vyhodnotil ako spotrebiteľskú, keďže predmetom zmluvy o úvere bolo dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov vo forme úveru, pričom oprávnený pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a ako veriteľ zo zmluvy mal preto pri jej uzatváraní postavenie dodávateľa a povinná zmluvu uzatvárala ako fyzická osoba - spotrebiteľ. Pretože išlo medzi účastníkmi o spotrebiteľský právny vzťah, bola rozhodcovská doložka podrobená súdnej kontrole podľa kritérií, na ktorých je založený inštitút neprijateľnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve, t. j. bolo posúdené, či rozhodcovská doložka začlenená medzi podmienky štandardnej zmluvy, teda v rámci oprávneným vopred pripravených zmluvných dojednaní, nespôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Rozhodcovskú doložku, z ktorej rozhodcovský súd odvodil svoje právomoc, posúdil za neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy. Dôvodil tým, že povinná si rozhodcovskú doložku nevyjedнала, táto bola veriteľom vopred pripravená, povinná nemala možnosť ako zmeniť, alebo ovplyvniť jej obsah (mohla zmluvu len ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všetkým podmienkam). Z uvedených dôvodov predmetný rozhodcovský rozsudok nemôže byť podkladom pre vykonanie exekúcie, a preto súd prvého stupňa žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený v zákonnej lehote odvolanie, ktorý žiadal príslušný súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zmeniť tak, že žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vyhovie, alternatívne, aby príslušný súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietal, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako aj to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a účastníkovi konania - oprávnenému sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Vzhľadom na to, že právoplatný rozhodcovský rozsudok má rovnaké účinky ako rozsudok všeobecného súdu, bol toho názoru, že účinky rozhodcovského rozsudku majú ten dôsledok, že exekučný súd musí s takýmto rozsudkom nakladať rovnako ako s rozsudkom všeobecného súdu. V opačnom prípade by porušil zásadu rovnocennosti a neprípustne uplatnil rozdielny procesný postup. Konkrétne to podľa neho znamenalo, že rozsudkom rozhodcovského súdu je exekučný súd viazaný rovnako, ako je viazaný rozsudkom všeobecného súdu. Vyplýva to z § 159 ods. 2 OSP, v zmysle ktorého výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány, čo platí aj v prípade, ak ide o rozsudok rozhodcovského orgánu. Mal za to, že v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie nie je exekučný súd oprávnený posudzovať vecnú správnosť (skutkové a právne záveru) rozsudku všeobecného súdu, ani rozsudku rozhodcovského súdu. Dodal, že exekučný súd nedisponuje právomocou rušiť či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom, a to ani v prípade pasívneho správania účastníka v konaní, v ktorom bol exekučný titul vydaný, nemôže exekučný súd naprávať prípadne chyby a nedostatky exekučného titulu. Konštatoval, že z ustanovenia § 45 ods. 1 písm. c) Zák. č. 244/2002 Z. z. vyplýva, že rozpor s dobrými mravmi je viazaný na plnenie a nie iba na to, či samotná zmluva obsahuje neprijateľnú podmienku; nie každá skutočnosť hodnotená ako neprijateľná podmienka spôsobuje aj rozpor plnenia s dobrými mravmi. Rozhodujúce podľa neho bude len to, či plnenie, ktoré má byť vykonané odporuje alebo neodporuje dobrým mravom; len tento zákonný dôvod umožňuje zastaviť exekučné konania. Poukázal tiež na to, že úverová zmluva, ktorej plnenie je predmetom konania, predstavuje štandardnú úverovú zmluvu, ktorou bol poskytnutý úver bankou, ktorá bola zriadená a pôsobí v Slovenskej republike v súlade s ustanoveniami Zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a podlieha dohľadu Národnej banky Slovenska, teda nejde o žiadny nebankový subjekt mimo dohľadu národnej banky. S uvedenými závermi sa stotožnil aj Generálny prokurátor Slovenskej republiky, ktorý v obdobnej veci podal mimoriadne dovolanie a žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Poukázal tiež na záver uznesenia Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 3M Cdo/11/2010 zo dňa 26. 09. 2011, ako aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 21. 12. 2011 pod sp. zn. 9CoE/27/2011. Zároveň uviedol, že Zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere v ustanovení § 93b ods. 1 zakotvoval povinnosť bánk ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy o tom, že ich prípadné vzájomné spory z obchodov (teda i zo zmlúv o úvere) budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní stálym rozhodcovským súdom zriadeným podľa zákona o rozhodcovskom konaní. Dodal, že text rozhodcovskej doložky neobsahoval žiadnu alternatívu k rozhodcovskému konaniu v súlade so zákonnou definíciou rozhodcovskej zmluvy v § 3 ods. 1 Zák. č. 244/2002 Z. z. i s ustálenou praxou v odbore. Rozhodcovská doložka bola naformulovaná a dojednaná na základe splnenia zákonnej povinnosti banky a ako taká nemôže predstavovať neprijateľnú podmienku.

Sudkyňa súdu prvého stupňa sa podľa § 374 ods. 4 druhej vety OSP vyjadrila, že nemieni odvolaniu vyhovieť a preto predložila vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods.1 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a po preskúmaní napadnutého uznesenia dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné, preto v zmysle § 219 ods. 1 OSP napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

V preskúmvanej veci bolo zo skutkového hľadiska z obsahu spisu zrejmé, že medzi právnou predchodkyňou oprávneného (Poštovou bankou, a.s.) a povinnou bola dňa 04. 03.2007 uzavretá zmluva o úvere, v ktorej povinná okrem iného potvrdila, že sa oboznámil s obchodnými podmienkami, súhlasí s ich obsahom a prijíma návrhy v nich predložené. V článku 9. 2 obchodných podmienok pre úver (verzia 2/2006) bolo uvedené, že zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere a obchodných podmienok budú riešené dohodou, a že v prípade nedosiahnutia dohody klient prijíma návrh na riešenie sporov v rozhodcovskom konaní

pred stálym rozhodcovským súdom zriadenom pri spoločnosti ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s., a že miestom rozhodcovského konania je Bratislava.

Podľa § 219 ods. 1 OSP (v znení účinnom od 15. 10. 2008), odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa 219 ods. 2 OSP (v znení účinnom od 15. 10. 2008), ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie aj dostatočne odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto s poukazom na ust. § 219 ods. 2 OSP (v znení účinnom od 15. 10. 2008) sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia s ohľadom na dôvody uvádzané oprávneným v podanom odvolaní, odvolací súd uvádza, že akákoľvek rozhodcovská doložka bez ohľadu na jej formu a znenie obsiahnutá v zmluve uzatvorenej medzi dodávateľom a spotrebiteľom je podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neprijateľnou podmienkou, ak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa. Takáto rozhodcovská doložka je preto podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. V predmetnom exekučnom konaní ide o tento prípad. Podľa názoru odvolacieho súdu povinnej ako spotrebiteľovi bolo zároveň týmto postupom odňaté jej právo brániť sa a podať žalobu, prípadne akýkoľvek iný opravný prostriedok na všeobecný súd, pričom ide o právo spotrebiteľa upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky). Rozhodcovskú doložku si povinná ako spotrebiteľ osobitne nevyjedнала a nemala na výber vzhľadom na jej splnutie s ostatnými obchodnými podmienkami oprávneného. Mala možnosť zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým obchodným zmluvným dojednaniam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Iba skutočnosť, že v zmysle zmluvných dojednaní bolo rozhodcovské konanie dojednané alternatívne, nemá za následok platnosť celej rozhodcovskej doložky, pretože podstatným je to, že zmluva, ktorú povinná podpísala je typovou zmluvou, povinná nemala možnosť jej obsah meniť a tak nemala ani možnosť nepodpísať rozhodcovskú doložku, na základe ktorej rozhodcovské konanie aj prebehlo.

Odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa prijal záver, že predmetný exekučný titul je v rozpore so zákonom, keďže celý postup od rozhodcovskej doložky až po rozhodcovský rozsudok je prejavom zneužitia práv dodávateľa, ktorý si vlastne takýmto postupom zaobstaral ekvivalent rozsudku súdu takmer na akékoľvek plnenie zo zmluvy. Odvolací súd výkon práv oprávneného - dodávateľa podľa predmetnej rozhodcovskej doložky považuje za nezlučiteľný s dobrými mravmi a právnou úpravou ochrany spotrebiteľa, v dôsledku čoho bolo dôvodné aplikovať ustanovenie § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní už v štádiu rozhodovania exekučného súdu o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, nakoľko súdny exekútor žiadal vykonať exekúciu na podklade exekučného titulu, ktorý vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti (neplatnú rozhodcovskú doložku) ani nemal byť vydaný, pričom rozhodcovský súd nemal ani právomoc rozhodovať spor účastníkov konania. Súd prvého stupňa preto správne zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie ako celok.

Vecnú správnosť napadnutého uznesenia nebola spôsobilá spochybniť ani námietka o nesprávnom právnom posúdení veci v otázke samotnej neprijateľnosti rozhodcovskej doložky z dôvodu, že podľa § 93b zákona o bankách povinná nemala povinnosť prijať návrh rozhodcovskej zmluvy, a že o tejto možnosti mala vedieť. Uvedené ustanovenie nijako nezbavovalo právnu predchodkyňu oprávnenej povinnosti predložiť povinnému návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy takým spôsobom, aby z neho bolo dostatočne zrejmé, že povinnej sa poskytuje možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na riešenie prípadných sporov výlučne v rozhodcovskom konaní, a aby bolo z neho tiež zrejmé, že mu boli poskytnuté aj jasné a zrozumiteľné informácie, čo znamená výlučné riešenie sporov v

rozhodcovskom konaní. Pokiaľ právna predchodkyňa oprávnenej takto nepostupovala, resp. pokiaľ takýto postup nebol oprávnenou doložený listinami pripojenými k návrhu na exekúciu, súd prvého stupňa správne konšatoval neprijateľnosť rozhodcovskej doložky. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd dospel k záveru, že dojednanie rozhodcovskej doložky je v danej veci treba považovať za neplatné dojednanie, pretože ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, nepovažoval za potrebné vyporiadavať sa s ďalšími argumentmi oprávneného uvedenými v podanom odvolaní. Súd prvého stupňa preto správne postupoval, keď zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.